

.....۳..... مفاهیم آموزشی.....۴.....

● واژه‌سازی

ساخت نام مشاغل با پسوند «فروش» و «ساز»

موارد زیر را با دقت بخوانید و به واژه‌های رنگی دقت کنید.

- پارچه + فروش ← پارچه فروش ← یعنی کسی که پارچه می‌فروشد.
 - گل + فروش ← گل فروش ← یعنی کسی که گل می‌فروشد.
 - کلید + ساز ← کلید ساز ← یعنی کسی که کلید می‌سازد.
 - طلا + ساز ← طلا ساز ← یعنی کسی که طلا می‌سازد.
- همان‌طور که می‌بینید با اضافه شدن واژه‌های «فروش» و «ساز» به واژه‌های بالا، واژه‌ی جدیدی ساخته شده که نام یک شغل است.

نکته لازم است بدانید که بعضی از شغل‌ها اسم دیگری هم دارند.

به این مثال‌ها توجه کنید:

- به کسی که گوشت می‌فروشد ← گوشت‌فروش یا قصاب می‌گویند.
- به کسی که پارچه می‌فروشد ← پارچه‌فروش یا بزاز می‌گویند.

- به کسی که کفش می‌دوزد ← کفش‌دوز یا کفاش می‌گویند. ۷۵

آشنایی با ضمایر اشاره‌ی «این» و «آن»، «همین» و «همان»

به تصاویر مقابل دقت کنید.

همان‌طور که می‌بینید برای اشاره به کسی یا چیزی که

نزدیک ما است، از «این» یا «همین» و برای اشاره به

کسی یا چیزی که از ما دور است، از «آن» یا «همان»

استفاده می‌کنیم. ۷۶

.....۳..... تمرین.....۴.....

الف درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

۱- فقط بعضی از شغل‌ها مهم هستند و باید از آن مشاغل تشکر کرد.

۲- برای اشاره به دور از واژه‌های «آن» و «همین» استفاده می‌کنیم.

۳- واژه‌های «ده» و «روستا» هم معنی هستند.

ب جاهای خالی را پر کنید.

۴- در جاهای خالی، واژه یا عبارت مناسب بنویسید.

الف) گل فروش کسی است که گل می‌فروشد.

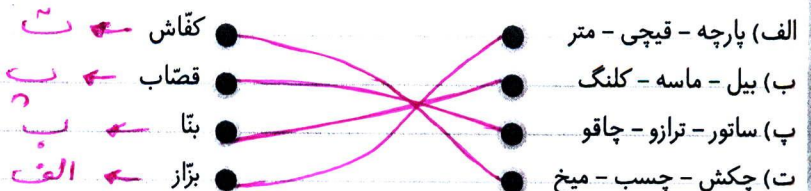
ب) شمع ساز کسی است که شمع می‌سازد.

پ) آهن فروش کسی است که آهن می‌فروشد.

ت) قفل ساز کسی است که قفل می‌سازد.

پ جور کنید.

۵- واژه‌های زیر را بخوانید سپس هر گروه از واژه‌ها را به شغل مربوط به خودش وصل کنید.

[۷۰]

بزاز به معنی پارچه‌فروش است.

شماره مفاهیم ۷۶

فارسی و نگارش

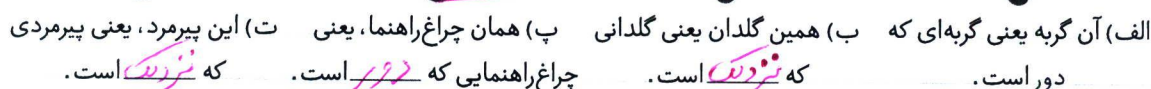
شماره فصل

۳

۶- مانند نمونه، هر تصویر را به حمله‌ی مربوط به آن وصل کنید و جاهای خالی را کامل کنید. (منتخب معلمان برگزیده)

ن گزینہ‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۷- به کسی که میز و صندلی چوبی می سازد، _____ می گویند.

(۲) نَجَّار

(۱) چوب ساز

۱۱) میزبان

۸- رابطه‌ی واژه‌ی «کوشا و تنبل» مانند _____ است.

(۳) منظم و مرتب

(۲) اشتباه و غلط

(۱) بانشاط و شاداب

۹- بخش مشترک بین واژه‌های «کارگر، مسگر، رفتگر» در کدام واژه وجود دارد؟

(۳) آموزگار

(۲) گرم

ث به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

$$[v_9 - v_K]$$

۱۰- هم معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

(ب) تنور = محل محسن نال

الف) پوش داد = تربیت کرد - رشد داد

(ت) ایجاد کرده است = ساخته است

(ب) سحر خیز = کسی کہ صبحی زور (سدا رہے) شو

[VI]

۱۱- واژه‌های به هم ریخته را مرتب کنید و جمله‌ی کامل و بامعنایی بسازید.

جملہ ی مرتب شدہ: تمام مشاغل مفید و قابل احترام ہستند

[V₀]

۱۲- در جاهای خالی، برای هر شغل یک جمله‌ی قدردانی بنویسید.

(۱) پرستار دلسوز از تو ممنونم؛ چون وقتی بیمار من شوم مراقب ما هستی.

(۲) کشاورز کوشا از تو سیاستگزارم، چون محصولات مفید و منووع و سبزیجات برای حایر زبانی می دهی.

۱۳- می‌خواهید در آینده چه کاره شوید؟ سه سطر درباره‌ی آن بنویسید.

$[v v]$

تا شغل‌ها منتهی است و من به هر کس در آئینه با آتش و کوشش برای جادوی خود منتهی باشم و به همه مردم کمک کنم.

[VA]

۱۴- یک بار دیگر داستان «مورچه‌ی اشک‌ریزان؛ چرا اشک‌ریزان؟» را بخوانید سپس به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) در این داستان چه کسانی گریان شدند؟
 هورید، گنجشک، زرافه، پیر مرد حاسن غریب

(ب) تصمیم عجولانه و ظاهری ممکن است چه مشکلاتی ایجاد کند؟ تصمیم محلولانه ممکن است دشوار باشد.

به سستی و ناراحتی بیدار شو و برای بقیه دردم در دست کشد.

دوم دبستان

[۷۷-۷۳]

۱۵- داستان نیمه‌کاری زیر را بخوانید و با توجه به تصویر، ادامه‌ی آن را بنویسید.

منیژه خانم، زن مهربان و باسلیقه‌ای است. او علاوه بر کارهای خانه به شغل ... **فاطمی نیز مشغول است. (نما گسترده به منیژه خانم سفارش دوخت لباس می‌دهند از لباس‌هایشان بیزار می‌شوند منیژه خانم در انتخاب رنگ و مدل، مستمراً کمک می‌کند)**

۱۶- از والدین خود بخواهید که داستان زیر را برای شما بخوانند و شما نیز با دقت گوش کنید سپس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

(منتخب معلمان برگزیده)

من، مژگان و سپیده هر روز بعد از تعطیل شدن از مدرسه با اجازه‌ی والدین مان در پارک مقابل مدرسه منتظر آن‌ها می‌نشستیم. مژگان یک عادت خاصی داشت، او همیشه آشغال خوراکی‌هایی را که می‌خوردیم، داخل سطل زباله می‌ریخت و از ما هم می‌خواست که حتماً این کار را انجام دهیم؛ اما ما زیاد به حرف او گوش نمی‌دادیم و می‌گفتیم «پاکبان می‌آید و جارو می‌کند». مژگان می‌گفت: «مگر پاکبان‌ها چه گناهی کرده‌اند که این همه زحمت بکشند و زباله‌ها و آشغال‌های مردم را جمع کنند! مگر نشنیدید که خانم بهداشت می‌گفت: شهر ما، خانه‌ی ماست. مشغول صحبت بودیم که برخلاف هر روز که مادر مژگان به دنبالش می‌آمد، این بار پدرش آمد و با رویی خوش با ما سلام و احوال‌پرسی کرد! من از دیدن پدر مژگان خجالت کشیدم؛ چون تا به حال او را ندیده بودم و از فرم لباسش متوجه شدم که پدر مژگان پاکبان همان پارک است. از آن روز به بعد هر موقع می‌خواهم آشغال و یا زباله‌ای را روی زمین بیندازم، یاد آن روز و احساس خجالت می‌افتم؛ برای همین زباله‌ها را در دستم یا کیسه‌ی کوچکی نگه می‌دارم تا اولین سطل زباله را پیدا کنم!» «نویسنده: غلامرضا مرادی (با کمی تغییر)»

[۷۳-۷۲]

(۱) هم معنی واژه‌ی «پاکبان» را بنویسید. **مراقب و محافظ پاکبازی - رفتن**

(۲) خانم بهداشت درباره‌ی رعایت نظافت چه گفته بود؟ **«شما خانه‌ها»**

(۳) شما برای تشکر و احترام به پاکبان‌ها چه می‌کنید؟ **زباله‌ها را در سطل زباله می‌ریزم و به دیگران هم می‌گویم**

مفاهیم تکمیلی شما

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن

راه زندگی

فصل ۴

درس ۸ از همه مهربان‌تر

مفاهیم کلیدی درس

۸۱) تأکید بر محبت و مهربانی کردن	۸۰) آشنایی با دعا کردن و اهمیت آن
۸۳) تقویت مهارت گوش دادن	۸۲) تقویت مهارت خواندن
۸۵) معنی و مفهوم واژه‌های درس	۸۴) تقویت مهارت گفتن
۸۷) آشنایی با واژه‌هایی مانند کبری، یحیی، حنی و ...	۸۶) گسترش واژه‌های و تشخیص اقوام پدری و مادری
۸۹) حفظ شعر رنگین کمان	۸۸) نکات نگارشی «نوشتن جملاتی که نشانه‌ی (!) دارند»
۹۱) تاریخ ادبیات: «جعفر ابراهیمی»	۹۰) معنی و مفهوم واژه‌های بخوان و حفظ کن
۹۳) معنی و مفهوم واژه‌های حکایت	۹۲) درک متن حکایت (همکاری در انجام کارها)

